

Quick scan natuur

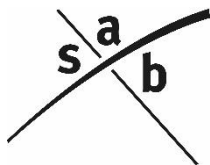
Spijk, Brede school en woningen

Gemeente Lingewaal

Datum: 20 oktober 2017

Projectnummer: 170406

SAB
Postbus 479
6800 AL Arnhem
tel: 026 - 357 69 11
fax: 026 - 357 66 11

Auteur: V. Hommersen
Tweede lezer: R. van Gestel
Project: Spijk, Brede school en woningen
Projectnummer: 170406

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Plangebied	3
2	Wettelijk kader	7
2.1	Gebiedsbescherming	7
2.2	Soortenbescherming	9
2.3	Bescherming houtopstanden	11
3	Quick scan natuur	13
3.1	Onderzoeksmethode	13
3.2	Gebiedsbescherming	13
3.3	Soortenbescherming	15
3.4	Bescherming houtopstanden	21
4	Conclusie en advies	22
4.1	Gebiedsbescherming	22
4.2	Soortenbescherming	22
4.3	Bescherming houtopstanden	23
4.4	Vervolgstappen	24
4.5	Vrijblijvende aanbevelingen	24

Bijlage 1: Geraadpleegde literatuur

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Lingewaal heeft het voornemen om in Spijk een nieuwe onderwijsvoorziening te realiseren in de vorm van een school. Deze ontwikkeling vindt plaats in het kader van de uitvoering van “Het Manifest van Lingewaal”. Hierin is vastgelegd dat de gemeente zorgt voor basisvoorzieningen in de kernen, om zo de leefbaarheid en toekomstbestendigheid van de kernen te waarborgen. Naast een brede school, wil de gemeente maximaal 15 woningen realiseren. Deze plannen passen niet in het huidige bestemmingsplan. Daarom dient een nieuw bestemmingsplan hiervoor te worden opgesteld.

Voor de vaststelling van een nieuw bestemmingsplan is het noodzakelijk dat de haalbaarheid ervan wordt aangetoond. Er dient daarom vanuit de ecologie onderzocht te worden of met de ruimtelijke ontwikkelingen die het plan toestaat sprake is van overtreding van de geldende natuurwet- en regelgeving. Voorliggende rapportage zet door middel van een quick scan natuur uiteen of met de ruimtelijke ontwikkeling mogelijk sprake kan zijn van het verstoren van beschermde natuurgebieden en beschermde soorten en of nader onderzoek hiernaar noodzakelijk is.

1.2 Plangebied

1.2.1 *Huidige situatie*

Het plangebied bevindt zich aan de oostzijde van het dorp Spijk (gemeente Lingewaal, provincie Gelderland). Spijk ligt in het rivierenlandschap, met in het noorden de Linge en op enkele kilometers naar het zuiden de Waal. Natuurelementen in de omgeving betreffen het bos- en waterrijke Lingebos, rivieren en verschillende weteringen (zoals de Kleine Wetering). Tevens ligt ten zuiden van Spijk een waterrijke golfbaan. In de omgeving van Spijk liggen ook enkele Natura 2000-gebieden, zoals Lingegebied & Diefdijk-Zuid. In de omgeving van Spijk liggen daarnaast plaatsen als Arkel, Gorinchem, Vuren, enkele rijkswegen (A27, A15) en spoorwegen. Het plangebied zelf bevindt zich achter dorpshuis De Lindehof en bestaat uit grasland. De meest westelijke rand van het plangebied omvat daarnaast een kleine strook van de naastgelegen tuinen. In deze tuinen staan wat groenstructuren, zoals struiken en een haag. In het zuiden ligt watergang de Kleine Wetering. Het plangebied wordt in het noorden begrenst door woningen van Speeltuinvereniging “Spijkertje”, in het oosten door de Kleine Wetering en in het westen door de tuinen van de bebouwing aan de Spijkse Kweldijk. Navolgende afbeeldingen geven de globale ligging van het plangebied weer.

Op 13 oktober 2017 is een veldbezoek uitgevoerd. Navolgende afbeeldingen geven een impressie van het plangebied ten tijde van het veldbezoek.

Plangebied ten tijde van het veldbezoek. 1) noordzijde van het plangebied, gezien vanaf de Plantagestraat, 2) plangebied, gezien vanuit de noordoosthoek van het plangebied kijkende naar het zuiden, 3) zuidwestelijke strook gras van het plangebied, gelegen tussen woningen en de Kleine Wetering, 4) plangebied, gezien vanaf de zuidwesthoek van het plangebied kijkende naar het noorden.

1.2.2 Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie zal nieuwbouw in het plangebied zijn gerealiseerd. Deze nieuwbouw betreft een brede school en maximaal 15 woningen. De brede school zal onderdak geven aan een peuterspeelzaal en CBS De Hoeksteen, die nu gevestigd is aan de Spijkse Kweldijk 94. Een deel van de 15 woningen kan worden gerealiseerd in de vorm van schoolwoningen: de school kan in de toekomst worden omgebouwd tot woningen. Navolgende afbeelding geeft een mogelijke impressie van het plangebied in de nieuwe situatie.

Indicatief stedenbouwkundig ontwerp

2 Wettelijk kader

De bescherming van natuur, zoals dat onderzocht wordt in voorliggende quick scan, is op te delen in gebiedsbescherming, soortenbescherming en de bescherming van houtopstanden. Bepaalde natuurgebieden worden beschermd door de Wet natuurbescherming en daarnaast is ook in provinciale verordeningen gebiedsbescherming vastgelegd, waaronder de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland. Ook de bescherming van plant- en diersoorten en de bescherming van houtopstanden is geregeld in de Wet natuurbescherming.

2.1 Gebiedsbescherming

2.1.1 Inleiding

Op grond van artikel 2.1 van de Wet natuurbescherming kunnen natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna, door de Minister worden aangewezen ter uitvoering van de Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijn, de zogeheten Natura 2000-gebieden. Ook kan de Minister op grond van deze wet in enkele specifieke gevallen bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen. De Wet natuurbescherming draagt Gedeputeerde Staten daarnaast op, om in hun provincie te zorgen voor een landelijk ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland. De bescherming van dit natuurnetwerk wordt geregeld bij provinciale verordening. Daarnaast kunnen provincies bij provinciale verordening andere gebieden met bijzondere natuurwaarden beschermen, genaamd bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen. Hieronder wordt een toelichting gegeven bij de verschillende vormen van gebiedsbescherming.

2.1.2 Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden

Voor alle Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden geldt op basis van artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze gebieden. Dit houdt onder meer in dat men negatieve gevolgen voor deze gebieden zoveel mogelijk beperkt door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht. Uit de Memorie van Toelichting blijkt, dat de Wet natuurbescherming, buiten de zorgplicht, al voldoende instrumenten bevat om schadelijke handelingen in Natura 2000-gebieden te beperken. Deze zorgplicht is daarmee primair bedoeld om de eigen verantwoordelijkheid vast te leggen, die een ieder heeft voor een zorgvuldige omgang met de natuurwaarden in Natura 2000-gebieden.

2.1.2.1 Natura 2000-gebieden

Bij de aanwijzing van een Natura 2000-gebied worden voor het gebied instandhoudingsdoelstellingen voor te beschermen soorten en/ of habitats vastgesteld. Conform artikel 2.7, lid 2 van de Wet natuurbescherming is het verboden om zonder vergunning projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op deze instandhoudingsdoelstelling van een Natura 2000-gebied, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een significant verstoring effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Verder geldt dat een plan, dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten,

significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, door een bestuursorgaan pas vastgesteld kan worden indien een passende beoordeling is gemaakt (artikel 2.7 lid 1).

Voor een plan of een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, en dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling gemaakt te worden, van de gevolgen voor het Natura 2000-gebied, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen. Blijkt uit de passende beoordeling dat er geen aantasting plaatsvindt van de natuurlijke kenmerken van een Natura 2000-gebied, dan kan het betreffende plan worden vastgesteld, of kan voor de projecten door Gedeputeerde Staten een vergunning worden verleend. In bepaalde gevallen kan, ondanks dat uit de passende beoordeling blijkt dat aantasting van de natuurlijke kenmerken mogelijk is, een plan toch worden vastgesteld of kan een vergunning toch worden verleend. Er dient dan te worden voldaan aan de zogeheten ADC criteria. De ADC criteria houden in: i) dat er geen alternatieve oplossingen zijn, ii) dat er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang en iii) dat de nodige compenserende maatregelen worden getroffen.

2.1.2.2 *Bijzondere nationale natuurgebieden*

In uitzonderlijke gevallen kan de Minister, op grond van artikel 2.11, bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen. De Minister kan dit doen voor een gebied dat is of wordt aangemeld als Habitatrichtlijngebied, maar nog niet definitief is aangewezen. Ook kan het voor een gebied dat nog geen onderdeel is van het Natura 2000-netwerk, maar waar compenserende maatregelen worden getroffen voor de realisatie van een project met significante gevolgen. Tot slot kan een gebied worden aangewezen in het geval dat dat noodzakelijk is in het kader van de Vogel- of Habitatrichtlijn, om een gunstige staat van instandhouding te realiseren. Ter bescherming van de bijzondere nationale natuurgebieden kan de Minister verschillende maatregelen nemen, waaronder toegangsbeperkingen tot het gebied, het gebruik maken van zijn of haar aan-schrijvingsbevoegdheid en het treffen van behoud- en herstelmaatregelen in het gebied.

2.1.3 *Natuurnetwerk Nederland*

Ter bescherming van vogelsoorten, van soorten van de Habitatrichtlijn en van rode lijstsoorten dienen provincies, op basis van artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming, zorg te dragen voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur, EHS). De bescherming van dit netwerk gebeurt bij provinciale verordening. Daarnaast kunnen provincies bij provinciale verordening andere gebieden met bijzondere natuurwaarden beschermen, zoals weidevogelgebieden of ganzenfoera-geergebied.

Voor Natuurnetwerk Nederland geldt, op basis van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening, dat ontwikkelingen niet mogen leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van de aanwezige natuur. Daarnaast mogen de instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden niet significant worden beperkt

De provincie Gelderland spreekt niet van Natuurnetwerk Nederland maar van het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO). Binnen het GNN en de GO staat de bescherming van de kernkwaliteiten centraal. De kernkwaliteiten bestaan uit bestaande natuurwaarden, uit nog te ontwikkelen potentiële waarden en omgevingscondities. Per saldo moet elke ontwikkeling in het GNN een verbetering van de betreffende kernkwaliteiten opleveren. In dat saldo zijn vergroting van de oppervlakte natuur en versterking van de ecologische samenhang belangrijke randvoorwaarden.

In een nieuw bestemmingsplan dat ligt binnen het GNN zijn geen nieuwe functies mogelijk, tenzij:

- geen reële alternatieven aanwezig zijn;
- sprake is van redenen van groot openbaar belang;
- de negatieve effecten op de kernkwaliteiten van het gebied, de oppervlakte en de samenhang zoveel mogelijk worden beperkt; en
- de overblijvende negatieve effecten op de kernkwaliteiten van het gebied, de oppervlakte en de samenhang gelijkwaardig worden gecompenseerd.

De GO heeft een dubbeldoelstelling. Er is ruimte voor economische ontwikkeling in combinatie met versterking van de ecologische samenhang tussen inliggende en aangrenzende natuurgebieden. Beschermd weidevogelgebieden en ganzenfoerageergebieden liggen voornamelijk in de GO (en voor het overige deel in het GNN). Door de samenhang met de aangrenzende en inliggende natuur van het GNN herbergt de GO ook kenmerkende natuurwaarden. Bij ruimtelijke ingrepen in de GO wordt onderscheid gemaakt tussen nieuwvestiging, uitbreiding van bestaande (en reeds in de GO gelegen) bestemmingen en de schaal/omvang van de ingreep (en daarmee het effect op de kernkwaliteiten).

De provincie Gelderland vindt het verder van belang dat rustgebieden voor winterganzen geschikt blijven voor ganzen. De provincie stuurt daarom op het behoud van de openheid en de rust in deze gebieden. De provincie wil in de beschermd weidevogelgebieden een landbouwpraktijk stimuleren en in stand houden die rekening houdt met weidevogels.

2.2 Soortenbescherming

De bescherming van dier- en plantensoorten is geregeld in de Wet natuurbescherming.

2.2.1 Verboden en zorgplicht

Voor een aantal soorten is door middel van verboden een beschermingsregime opgenomen. Er is een apart beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten (artikelen 3.1-3.4), voor Habitatrichtlijnsoorten (artikelen 3.5-3.9) en voor andere soorten (artikelen 3.10 en 3.11).

Naast de beschermde plant- en diersoorten geldt op basis van artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming voor al de in het wild levende soorten ook een zorgplicht. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomge-

ving. Dit houdt onder meer in dat men negatieve gevolgen voor aanwezige soorten zoveel mogelijk beperkt door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht.

2.2.1.1 Vogelrichtlijnsoorten

Voor ruimtelijke ingrepen zijn de volgende verboden relevant: het is verboden om van nature in Nederland in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen, het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van deze soorten te beschadigen of te vernielen of nesten van vogels weg te nemen. Ook is het verboden deze soorten opzettelijk te storen wanneer dit van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de soort.

De verboden in de wet zorgen voor een goede bescherming van nesten van alle in het wild levende vogelsoorten tijdens het broedseizoen. Het vernielen van nesten is verboden en het verstoren van nesten is enkel toegestaan indien geen sprake is van een negatieve invloed op de staat van instandhouding van de betreffende vogelsoorten. Globaal loopt het broedseizoen van half maart tot half augustus, maar ook de nesten van broedende vogels buiten deze periode zijn beschermd. Daarnaast zijn van een aantal vogelsoorten de nesten jaarrond beschermd, dus ook als ze niet als broedlocatie worden gebruikt. Het betreft dan over het algemeen soorten die hun nest het gehele jaar als verblijfplaats gebruiken of soorten die niet in staat zijn om een eigen nest te bouwen.

2.2.1.2 Habitatrichtlijnsoorten

Voor ruimtelijke ingrepen zijn de volgende verboden relevant: het is verboden om soorten van de Habitatrichtlijn en van de verdragen van Bonn en Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden, te vangen of te verstoren, om eieren opzettelijk te vernielen, om voortplantings- of rustplaatsen te beschadigen en om planten van de Habitatrichtlijn en van het verdrag van Bern opzettelijk te onttrenten of te vernielen.

2.2.1.3 Andere soorten

Naast de Vogelrichtlijnsoorten en de Habitatrichtlijnsoorten worden in de wet een aantal diersoorten en plantensoorten beschermd. Voor deze soorten zijn bij ruimtelijke ingrepen de volgende verboden relevant: het is verboden deze soorten opzettelijk te doden of te vangen, om de vaste voortplantings- of rustplaatsen te beschadigen en om de plantensoorten opzettelijk te onttrenten of te vernielen.

2.2.2 Opzetvereiste

Bij veel van de hierboven genoemde verboden is er sprake van een opzetvereiste. Zo is het verboden om vogelnesten *opzettelijk* te beschadigen. In de wet wordt bij deze opzet uitgegaan van 'voorwaardelijke opzet'. Bij voorwaardelijke opzet is men zich bij het handelen bewust van de mogelijke negatieve consequenties, terwijl men de handeling toch uitvoert. Een voorbeeld van voorwaardelijke opzet is iemand die in het voorjaar een boom omzaagt en daarbij 'per ongeluk' een vogelnest beschadigt. De persoon had niet de opzet dit nest te beschadigen. Maar in de broedtijd van vogels is er wel een aanzienlijke kans dat er in een boom een vogel nestelt. Er kan daarom toch sprake zijn van opzettelijke beschadiging van het nest; voorwaardelijke opzet.

2.2.3 **Vrijstelling, gedragscodes en ontheffing**

Provinciale Staten kunnen in een verordening een vrijstelling verlenen van de bovenstaande verboden. De provincie Gelderland heeft besloten voor een aantal algemeen voorkomende zoogdiersoorten en amfibieën een vrijstelling te verlenen, voor handelingen die men verricht in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling en voor handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud. Het betreft de soorten aardmuis, bosmuis, bunzing, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, hermelijn, huisspitsmuis, konijn, ondergrondse woelmuis, ree, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos, wezel, woelrat, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander meerkikker en middelste groene kikker.

Daarnaast zijn de in paragraaf 2.2.1 beschreven verboden niet van toepassing op handelingen die men uitvoert in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling of bestendig beheer en onderhoud, wanneer men die handelingen uitvoert conform een goedgekeurde gedragscode. Gedragscodes kunnen daarbij zowel gebruikt worden voor de omgang met de Vogelrichtlijnsoorten, de Habitatrichtlijnsoorten als de andere beschermde soorten. Wel geldt voor de Vogelrichtlijnsoorten en de Habitatrichtlijnsoorten de aanvullende eis dat de handelingen die men uitvoert een wettelijk belang dienen uit de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Het gaat dan onder meer om handelingen in het belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of ter bescherming van flora en fauna.

Tot slot kunnen Gedeputeerde Staten, wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat, onder bepaalde voorwaarde een ontheffing verlenen van de verboden. Ook hierbij geldt voor Vogelrichtlijnsoorten en Habitatrichtlijnsoorten dat aan de handelingen die men verricht een wettelijk belang van de Vogelrichtlijn respectievelijk de Habitatrichtlijn ten grondslag dient te liggen.

2.3 **Bescherming houtopstanden**

De bescherming van houtopstanden is geregeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Het is verboden houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, zonder voorafgaande melding bij de provincie. Een houtopstand is hierbij gedefinieerd als een eenheid van bomen of struiken met een oppervlakte van ten minste 1.000 vierkante meter of een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat. De wet schrijft verder voor dat wanneer een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, de grond binnen drie jaar moet worden herbeplant.

Bovenstaande bescherming geldt niet voor alle houtopstanden. De regels zijn niet van toepassing op houtopstanden op erven of in tuinen, op fruitbomen, op windschermen om boomgaarden, op naaldbomen bedoeld om te dienen als kerstbomen, op kweekgoed, op bepaalde beplantingen van wilgen of populieren, op bepaalde beplantingen bedoeld voor de productie van houtige biomassa en op houtopstanden binnen de, bij besluit van de gemeenteraad, vastgelegde grenzen van de bebouwde kom. Ook voor het dunnen van een houtopstand gelden de regels niet.

De provincie kan regels stellen ten aanzien van de meldingsplicht en de plicht tot herbeplanting. Ook kan de provincie een ontheffing verlenen ten behoeve van herbeplanting op andere grond. Verder kan de provincie ontheffing verlenen en kan de provincie bij verordening vrijstelling verlenen van zowel de meldingsplicht als de plicht tot herbeplanting.

3 Quick scan natuur

3.1 Onderzoeksmethode

De quick scan natuur is gebaseerd op een biotoopinschatting door een ecooloog van SAB. Bij het opstellen van de quick scan natuur is gebruikgemaakt van de meest recente verspreidingsgegevens van soorten uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Voor aanvullende visualisering van deze gegevens wordt gebruikgemaakt van relevante literatuur. Bijlage 1 vermeldt de geraadpleegde bronnen.

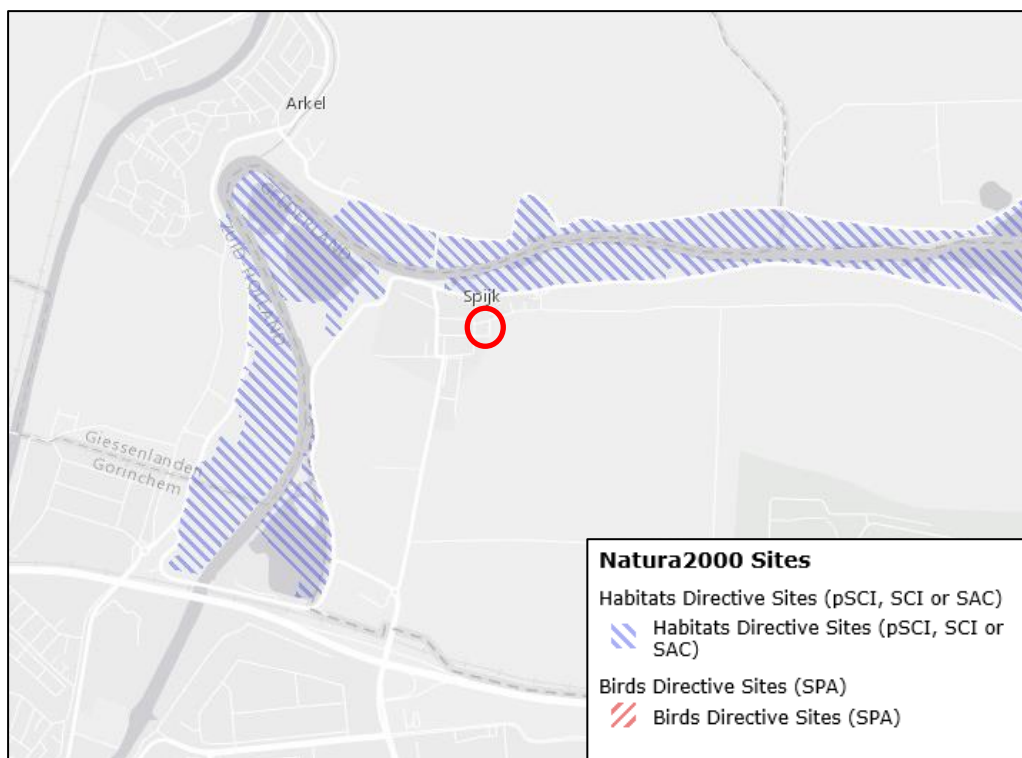
Op 13 oktober 2017 heeft een ecooloog van SAB het plangebied en de directe omgeving verkend. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de habitats ter plaatse en om de geschiktheid voor de verschillende soortgroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie. Het eenmalige veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

3.2 Gebiedsbescherming

3.2.1 *Wet natuurbescherming*

Het plangebied ligt niet in een gebied dat in het kader van de Wet natuurbescherming is aangewezen (zie navolgende afbeelding). Echter, het ligt er wel vlakbij: op 150 meter ten noorden van het plangebied ligt Natura 2000-gebied Lingedijk & Diefdijk-Zuid. Natura 2000-gebied Loevestein, Pompeveld & Kornsche Boezem en Natura 2000-gebied Zouweboezem liggen op respectievelijk 4 kilometer en 7,4 kilometer afstand. Overige Natura 2000-gebieden (zoals Uiterwaarden Lek en Biesbosch) liggen op meer dan 10 kilometer afstand van het plangebied.

Vanwege de korte afstand tot Natura 2000-gebied Lingedijk & Diefdijk-Zuid en de aanwezigheid van stikstofgevoelige habitattypen in dit Natura 2000-gebied, zijn negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van dit nabijgelegen Natura 2000-gebied als gevolg van stikstofdepositie niet op voorhand uit te sluiten. Daarom wordt geadviseerd een AERIUS-berekening uit te laten voeren. Deze berekening zal uitwijzen of stikstofdepositie als gevolg van het plan mogelijk leidt tot negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van Lingedijk & Diefdijk-Zuid. Onderzoek naar andere storingsfactoren (zoals oppervlakteverlies, verstoring door licht en geluid en versnippering) is niet noodzakelijk. Vanwege de afstand en tussenliggende reeds verstorende elementen vanuit de kern van Spijk is van deze verstoringen geen sprake of zullen deze wegvallen in de achtergrondverstoring van de bebouwde kom van Spijk. Hierdoor zijn negatieve effecten van deze overige storingsfactoren op de instandhoudingsdoelstellingen van nabijgelegen Natura 2000-gebieden niet te verwachten.

Globale ligging van het plangebied (rood omkaderd) ten opzichte van Natura 2000-gebieden.
Bron: Natura 2000 viewer. Bewerking: SAB.

3.2.2 **Natuurnetwerk Nederland**

Groene ontwikkelingszone

Het plangebied ligt in zijn geheel binnen een Groene Ontwikkelingszone (zie navolgende afbeelding). In de GO is tot op zekere hoogte ruimtelijke ontwikkeling toegestaan als tegelijkertijd natuurwaarden versterkt worden. Op welke manier de natuurwaarden versterkt dienen te worden is uitgewerkt in de ontwikkelingsdoelen Groene Ontwikkelingszone van het betreffende deelgebied. Het plangebied ligt in deelgebied 62 genaamd Tielervwaard. Een nader onderzoek dient uit te wijzen in hoeverre de ontwikkelingsdoelen en de toekomstige situatie zich verenigen.

Gelders natuurnetwerk, weidevogelgebied en rustgebied voor ganzen

Het plangebied ligt niet in het Gelders natuurnetwerk. Het dichtstbijzijnde gedeelte van het Gelders natuurnetwerk bevindt zich op ongeveer 150 meter ten noorden van het plangebied. Weidevogelgebieden en rustgebieden voor ganzen liggen op respectievelijk 3,4 kilometer en 15,5 kilometer afstand van het plangebied. Aangezien het plangebied niet in de GNN, weidevogelgebied of rustgebied voor ganzen ligt, leidt de voorgenomen ingreep niet tot vermindering van de oppervlakte kwaliteit of samenhang van de aanwezige natuur. De ligging van het plangebied ten opzichte van het Gelders Natuurnetwerk, weidevogelgebied en rustgebied voor ganzen staat de uitvoering van het plan niet in de weg.

Globale ligging van het plangebied ten opzichte van het Gelders natuurnetwerk. Bron: Provincie Gelderland. Bewerking: SAB.

3.3 Soortenbescherming

3.3.1 Vaatplanten

Verspreidingsgegevens van de NDFF duiden er niet op dat er beschermde vaatplanten in de directe omgeving van het plangebied voorkomen.

De vaatplanten beschermd middels de Wet natuurbescherming betreffen zeldzame soorten (waarvan de meeste Rode Lijst-soorten), met specifieke groeiplaatsen in met name stabiele en natuurlijke biotopen (bossen, zeeduin, kalkgraslanden, beekdalen, veengronden, moerassen en oude of verweerde gebouwen waaronder stadskades). Veel van deze beschermde vaatplanten komen voornamelijk voor op kalkhoudende voedselarme grond. Tijdens het veldbezoek zijn soorten als madeliefje paardenbloem en brandnetel in het plangebied aangetroffen. Met name een soort als madeliefje duidt erop dat de grond in het plangebied voedselrijk is. Een voedselrijk grasveld is voor beschermde vaatplanten minder geschikt. Beschermde vaatplanten worden op basis van verspreidingsgegevens van de NDFF, de afwezigheid van natuurlijke biotopen en de huidige staat van het perceel (bemest grasveld), niet in het plangebied verwacht. Een nader onderzoek naar beschermde vaatplanten is daarom niet noodzakelijk.

3.3.2 Grondgebonden zoogdieren

Verspreidingsgegevens van de NDFF duiden erop dat de bever in de omgeving van het plangebied voorkomt.

Bevers komen voor in het overgangsgebied tussen land en water zoals moerassen, langs beken, rivieren en meren. De aanwezigheid van bossen op de oevers is een vereiste. Ze leven van allerlei soorten planten en eten vooral in de winter veel schors en twijgen, van wilg en populier. Als schuilplaats wordt een hol gegraven of een burcht van takken en modder gemaakt. Daarnaast gebruiken bevers regelmatig legers om de dag door te brengen. Verspreidingsgegevens van de NDFF duiden erop dat de bever rond de Linge voorkomt. Het plangebied zelf vormt echter geen geschikte leefomgeving voor deze soort, vanwege de ligging aan de rand van de dorpskern, de afwezigheid van bomen en het gegeven dat het plangebied niet direct aan een grote waterpartij (zoals een rivier) ligt. De aanwezigheid van de bever is daarom in het plangebied uit te sluiten.

Mogelijk kunnen in het plangebied en de directe omgeving wel algemene grondgebonden zoogdieren voorkomen, zoals het konijn, de vos en kleine marterachtigen. Echter, dergelijke soorten zijn in Gelderland vrijgesteld van bescherming voor wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen, al geldt wel altijd de zorgplicht (zie hoofdstuk 4.2.3). Beschermden grondgebonden zoogdieren worden gezien de ligging van het plangebied aan de dorpskern, gezien de huidige staat van het plangebied (bemest grasveld) en gezien de afwezigheid van bomen en ruige groenstructuren ook niet in het plangebied verwacht. Een nader onderzoek hiernaar wordt niet noodzakelijk geacht.

3.3.3 Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis watervleermuis, gewone grootoorvleermuis en ruige dwergvleermuis in de buurt van het plangebied voor. Alle vleermuissoorten, alsmede hun verblijfplaatsen, essentiële foerageergebieden en vliegroutes zijn strikt beschermd volgens de Wet natuurbescherming.

Vleermuizen zijn globaal op te delen in gebouwbewonende soorten zoals gewone dwergvleermuis en boombewonende soorten als rosse vleermuis en watervleermuis. Daarnaast bestaan soorten die van beide elementen gebruikmaken. Daarbij is ook onderscheid te maken in zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Sommige soorten zoals de gewone dwergvleermuis verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen, etc.). Andere soorten als de rosse vleermuis verblijven jaarrond in bomen (in holten, holen en achter loshangend schors). De watervleermuis overwintert echter weer in bunkers, grotten en kelders en verblijft in de zomerperiode in boomholten.

Gebouwbewonende vleermuissoorten

Gebouwbewonende vleermuizen hebben hun verblijfplaats achter gevelbetimmering, in spouwmuren, achter dakbeschot en in schoorstenen. In het plangebied staat geen bebouwing. De aanwezigheid van de verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen zijn daardoor uit te sluiten.

Boombewonende vleermuissoorten

Boombewonende soorten worden gevonden in holten en spleten in bomen en achter loshangend schors. Bomen dienen hiervoor een minimale diameter van 30 centimeter te hebben. Zo hebben vleermuizen genoeg ruimte in de boom. Vanaf deze diameter maken spechten ook hopen in bomen, waarvan vleermuizen gebruik kunnen maken. Ook moeten de bomen dermate oud zijn, dat holtes door rotting ontstaan. In het plangebied staan geen bomen. Verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen zijn daardoor in het plangebied uit te sluiten.

Essentieel foerageergebied

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen leven van insecten. Zij foerageren daarom op plaatsen waar veel insecten aanwezig zijn. Voorbeelden van veel voorkomende foerageergebieden zijn openingen op kruinhoogte tussen bomen, boven water en in de luwte van dijken. Als een dergelijk foerageergebied van zeer groot belang is voor vleermuizen van een bepaalde verblijfplaats, kan gesproken worden van een essentieel foerageergebied. Als een dergelijk foerageergebied verloren zou gaan, zou de voedselvoorziening van deze vleermuizen verdwijnen, waardoor ze de verblijfplaats moeten verlaten. Het verdwijnen van het foerageergebied leidt zo tot het niet meer functioneren van de verblijfplaats. Dergelijk essentieel foerageergebied is strikt beschermd.

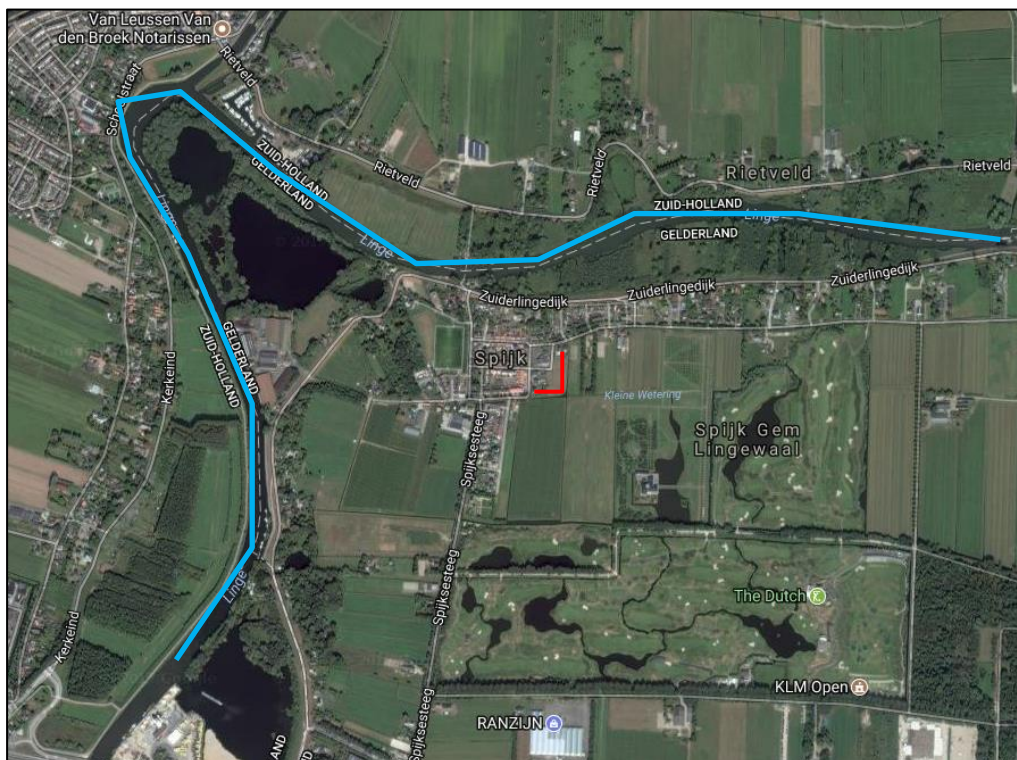
Een grasveld naast een watergang, zoals aanwezig in het plangebied, vormt geschikt foerageergebied. Het is echter niet te verwachten dat het plangebied essentieel foerageergebied vormt voor een populatie vleermuizen. Het plangebied heeft namelijk maar een beperkte oppervlakte, omvat geen bomen of andere ruige groenstructuren (die veel insecten zullen aantrekken) en in de directe omgeving van het plangebied is vergelijkbaar foerageergebied aanwezig waar vleermuizen voedsel kunnen vinden. Dit betreft naastgelegen grasmelden en paardenweides. Het wordt daarom niet waarschijnlijk geacht dat het plangebied een essentieel foerageergebied voor vleermuizen vormt. Een nader onderzoek hiernaar wordt niet noodzakelijk geacht.

Essentiële vliegroutes

Om zich van hun verblijfplaatsen naar hun foerageergebied te verplaatsen worden door een aantal soorten steeds dezelfde lijnvormige elementen gebruikt. Bijvoorbeeld de gewone dwergvleermuis gebruikt vaak bomenrijen waaraan het zich kan oriënteren. Als een dergelijke route verdwijnt of onderbroken wordt, vervalt deze mogelijkheid om van verblijfplaats naar foerageergebied te komen. Vleermuizen moeten dan een alternatieve route zoeken. Als dit niet mogelijk is en als de vliegroute door veel vleermuizen wordt gebruikt, kan dit een groot negatief effect op de vleermuizenpopulatie in het gebied hebben. Daarom zijn dergelijke vliegroutes strikt beschermd.

In het plangebied loopt langs de zuid- en westzijde van het plangebied een watergang, die buiten het plangebied valt (zie navolgende afbeelding). Mogelijk kan deze lijnvormige structuur gebruikt worden door vleermuizen als vliegroute. Watergangen worden met name door soorten als de water- en meervleermuis gebruikt als vliegroute. Dit betreft echter vooral brede watergangen, zoals rivieren en vaarten. Ten noorden van het plangebied stroomt de Linge, wat naar verwachting een belangrijke vliegroute voor soorten als de water- of meervleermuis vormt. De sloot naast het plangebied zal naar verwachting geen belangrijke vliegroute voor vleermuizen vormen

aangezien deze smal is, niet aansluit op een grotere waterpartij (zoals de Linge) en er geen ruige vegetatie of bomen langs de oevers aanwezig zijn (die een insect aantrekkende werking hebben en bovendien beschutting bieden). Een onderzoek naar essentiële vliegroutes van vleermuizen wordt daarom niet noodzakelijk geacht. De watergang valt bovendien niet binnen de grenzen van het plangebied en blijft in de nieuwe situatie behouden.

De ruimere omgeving van het plangebied. Met een blauwe lijn is de Linge aangeduid, naar verwachting een belangrijke vliegroute voor de meervleermuis en watervleermuis. Met een rode lijn is de watergang net buiten het plangebied aangeduid.

3.3.4 Vogels

Vogelsoorten met niet jaarrond beschermde nesten

Om te voorkomen dat bij de werkzaamheden eventueel aanwezige nesten van broedende vogels worden beschadigd, adviseren wij deze werkzaamheden buiten de broedperiode te starten. Als vogels op zoek gaan naar een geschikte broedlocatie en merken dat het plangebied en de directe omgeving te verstorend zijn, zullen ze een andere locatie zoeken. Daarnaast kan ook in de broedperiode gestart worden met de werkzaamheden. Dan dient aantoonbaar te worden vastgesteld door een expert op het gebied van vogels dat met de ruimtelijke ontwikkeling geen nesten vernield worden en dat er geen verstoring optreedt die van wezenlijke invloed is op de gunstige staat van instandhouding van een vogelsoort. De broedperiode van vogels loopt globaal van half maart tot half augustus, maar de nesten van vogels die buiten deze periode broeden zijn ook beschermd.

Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen er soorten met jaarrond beschermde nesten in de buurt van het plangebied voor. Hieronder wordt in meer detail beschreven of en in welke mate het gebied geschikt kan zijn voor de betreffende soorten.

Huismus en gierzwaluw

Huismussen en gierzwaluwen broeden onder dakpannen of in kieren en spleten van bebouwing. Het plangebied omvat geen gebouw. Verblijfplaatsen van de gierzwaluw of huismus zijn daarom ook niet in het plangebied te verwachten. In het plangebied zijn daarnaast ook weinig ruige groenstructuren aanwezig die van essentieel belang kunnen zijn voor het functioneren van huismusnesten in de omgeving: het plangebied bestaat namelijk grotendeels uit een voedselrijk grasland. De meest westelijke rand van het plangebied omvat daarnaast een kleine strook van de naastgelegen tuinen. In deze tuinen staan wel groenstructuren (zoals wat struiken en een haag). Echter, dergelijke groenstructuren zijn ook in de resterende gedeeltes van de tuinen te vinden, het plangebied omvat namelijk enkel het meest oostelijke deel van deze tuinen. Het wordt daarom niet waarschijnlijk geacht dat het plangebied onderdeel uitmaakt van essentieel foerageergebied van een huismus die in de omgeving broedt. Tijdens het veldbezoek is daarnaast ook geen huismus in het plangebied waargenomen. Nader onderzoek naar de huismus of gierzwaluw wordt niet noodzakelijk geacht.

Steenuil

De steenuil is een honkvaste soort die het gehele jaar in een klein territorium van enkele honderden meters verblijft. De soort komt gebruikelijk voor op erven van burgerwoningen, bij boerderijen in agrarisch cultuurlandschap en aan dorpsranden. Nesten worden in boomholten, nestkasten of nauwe ruimten in gebouwen gemaakt en worden het gehele jaar ook als verblijfplaats gebruikt. In het plangebied staat geen gebouw of boom die dienst kunnen doen als nestplaats van de steenuil. Ook de naastgelegen woningen lijken op het eerste gezicht niet geschikt als nestplaats voor de steenuil.

Verspreidingsgegevens van de NDFF duiden erop dat de soort in de omgeving wel voorkomt, maar dat dit waarnemingen betreft rond de Linge en haar uiterwaarden. In het plangebied of de aangrenzende gronden zijn nooit waarnemingen van deze soort gedaan. De steenuil jaagt met name in kort gemaaid en begraasde weilanden op muizen en regenwormen en in ruigtes op kevers en rupsen. Een grasperceel, zoals in het besluitgebied aanwezig, zou daarom in potentie geschikt zijn voor een steenuil om muizen te vinden. Echter, aangezien zich geen nestplaats van de steenuil in het plangebied kan bevinden en aangezien de direct naastgelegen gebouwen ook niet geschikt worden geacht als nestplaats, is niet te verwachten dat de steenuil direct nabij het besluitgebied broedt. Daarnaast is vergelijkbaar foerageergebied aanwezig in aangrenzende graspercelen. Vanwege de beperkte omvang van het plangebied, vergelijkbare foerageergebieden in de directe nabijheid en het feit dat in en om het plangebied geen nestplaats van de steenuil aanwezig is, wordt het niet waarschijnlijk geacht dat het plangebied onderdeel uitmaakt van een primair leefgebied van de steenuil. Een nader onderzoek naar deze soort wordt niet noodzakelijk geacht.

Andere vogels met jaarrond beschermde nesten

Andere soorten met jaarrond beschermde nesten, maken hun nesten op hoge gebouwen (slechtvalk), langs stromende beken (grote gele kwikstaart), in hoge bomen in bos of boomgroepen (buiserd, roek, havik en sperwer), in oude nesten van kraaien, buizerds en eksters in boomgroepen (boomvalk, wespandief) in oude nesten van kraaien en roofvogels in naaldbomen (ransuil), in dichte riet- en moerasvegetatie (bruine kiekendief), in holtes in bomen en in gebouwen (steenuil), in nissen van kerktorens of in andere toegankelijke gebouwen in agrarisch gebied (kerkuil) of op speciale nestpalen (ooievaar). Deze elementen zijn niet in het plangebied aanwezig, nesten van deze jaarrond beschermde vogelsoorten zijn daarom niet in het plangebied te verwachten.

3.3.5 Reptielen

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen er geen reptielen in de buurt van het plangebied voor.

Reptielen komen voornamelijk voor in overgangsvegetaties van bijvoorbeeld bos naar heide. Een dergelijk leefgebied is in het plangebied niet aanwezig. Enkel de ringslang laat zich ook in meer stedelijk gebied zien. De soort komt vooral voor ten noorden van de grote rivieren, in laagveengebieden, natte heideterreinen en waterrijke zandgronden. Een dergelijk biotoop is niet in het plangebied aanwezig. In het plangebied zelf is geen water aanwezig, echter direct naast het plangebied loopt aan de zuid- en westzijde van het plangebied een sloot. Deze heeft echter geen goed ontwikkelde oevervegetatie of natuurlijk aflopende oevers. Ook is er niet of nauwelijks schuilgelegenheid in de vorm van ruigten of bladhopen en vormt het plangebied geen mogelijkheden voor een winterverblijf (bijvoorbeeld in composthopen of onder boomstronken) en zijn er geen broedplaatsen voor de eieren aanwezig (zoals in afvalhopen van bijvoorbeeld hooi, blad of mos). Het ontbreken van recente NDFF-waarnemingen in de omgeving, in combinatie met het ontbreken van een geschikt leefgebied (geschikt foerageer-, overwinter- of voortplantingsgebied) maken het niet waarschijnlijk dat het plangebied onderdeel uitmaakt van een leefgebied van de ringslang. Een nader onderzoek wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

3.3.6 Amfibieën

Verspreidingsgegevens van de NDFF duiden erop dat de heikikker, kamsalamander en rugstreeppad in de buurt van het plangebied voorkomen.

De heikikker komt voor in vochtige heidegebieden waar sprake is van veenvorming en in hoog- en laagveengebieden. Ook wordt de heikikker wel in vochtige schraalgraslanden, duinvalleien, bosranden, langs meren en rivieren en in komkleigebieden aangetroffen. Laag struweel en hoge kruidige gewassen zijn hier van belang. Een dergelijk biotoop is niet in het plangebied aanwezig. Dit bestaat namelijk uit een voedselrijk grasland aan de rand van de dorpskern. De heikikker wordt in een dergelijk perceel niet verwacht en een nader onderzoek naar deze soort is niet noodzakelijk.

De kamsalamander komt voor in kleinschalige landschappen met bossen, heggen en struwelen. Het voorplantingsbiotoop (vanaf half maart) bestaat uit matig voedselrijke tot voedselrijke stilstaande wateren met een goed ontwikkelde onderwatervegetatie. De poel mag niet geheel beschaduwd zijn en moet permanent water bevatten. De soort heeft een leefgebied in een straal van 300 tot 500 meter rond het voortplantingswater en overwintert tussen november en februari op vorstvrije locaties onder stenen, takkenstapels of steenhopen. Een dergelijk omschreven biotoop is niet in het plangebied aanwezig. Het plangebied bevat ten eerste geen watervoerende elementen, waardoor het is uit te sluiten dat de kamsalamander zich in het plangebied voortplant. Het terrein grenst daarnaast niet aan een bos of struwelen en bovendien bestaat het plangebied uit voedselrijk grasland zonder structuurrijke elementen (zoals ruigten, boomstronken, takkenstapels en steenhopen), waardoor het geen geschikt overwinterhabitat vormt. De kamsalamander wordt in een dergelijk perceel niet verwacht en een nader onderzoek naar deze soort is niet noodzakelijk.

De rugstreeppad is een bewoner van zandige terreinen met een hoge dynamiek zoals duinen, uiterwaarden, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers. Deze soort is een echte pionier die zich ingraaft in kaal braakliggend terrein en haar eitjes legt in ondiepe kale poeltjes en plassen, maar ook slootjes en vennen kunnen geschikt leefgebied zijn. Op het moment is het niet waarschijnlijk dat de rugstreeppad in het plangebied voorkomt omdat zanderig terrein en ondiepe poelen ontbreken. Als het plangebied in een later stadium echter uit braakliggend terrein zal bestaan, is het niet onmogelijk dat de soort zich in het plangebied zal vestigen. Aangeraden wordt om ondiepe poelen zo snel mogelijk te dempen en het terrein zo kort mogelijk braak te laten liggen. Hiermee kan vestiging van de rugstreeppad worden voorkomen. Mocht dit niet mogelijk zijn, wordt aangeraden om tijdens de werkzaamheden een amfibiescherm rond het besluitgebied te plaatsen. Ook hiermee kan vestiging van de rugstreeppad worden voorkomen.

3.3.7 Vissen

In het plangebied zijn geen permanent watervoerende elementen aanwezig. De aanwezigheid van beschermde vissen in het plangebied is daarmee uitgesloten.

3.3.8 Insecten en andere ongewervelden

Beschermde insectensoorten en andere beschermde ongewervelden eisen een zeer specifiek habitat. Deze soorten komen in stabiele habitattypen voor zoals heiden en vennen. In het betreffende plangebied is geen sprake van een dergelijke stabiele leefomgeving en de juiste leefomstandigheden voor dergelijke soorten. Beschermde insecten en andere ongewervelden zijn daarom niet te verwachten in het plangebied.

3.4 Bescherming houtopstanden

Bij deze ruimtelijke ontwikkeling wordt geen houtopstand geveld waarop het beschermingsregime van de Wet natuurbescherming van toepassing is omdat er geen bomen of struiken worden geveld.

4 Conclusie en advies

In deze quick scan is onderzocht of er beschermde natuurwaarden, volgens de nu geldende natuurwet- en regelgeving, aan- of afwezig zijn in het plangebied. Ook is nagegaan of de ruimtelijke ontwikkeling die mogelijk wordt gemaakt, mogelijk negatieve effecten kan hebben op beschermde natuur buiten het plangebied.

4.1 Gebiedsbescherming

Groene ontwikkelingszone

Het plangebied ligt in zijn geheel binnen een Groene Ontwikkelingszone. In de GO is tot op zekere hoogte ruimtelijke ontwikkeling toegestaan als tegelijkertijd natuurwaarden versterkt worden. Op welke manier de natuurwaarden versterkt dienen te worden is uitgewerkt in de ontwikkelingsdoelen Groene Ontwikkelingszone van het betreffende deelgebied. Het plangebied ligt in deelgebied Tielerwaard. Een nader onderzoek dient uit te wijzen in hoeverre de ontwikkelingsdoelen en de toekomstige situatie zich verenigen.

Gelders natuurnetwerk, weidevogelgebied en rustgebied voor ganzen

Het plangebied ligt niet in het Gelders natuurnetwerk, een weidevogelgebied of een rustgebied voor ganzen. Aangezien het plangebied niet in de GNN, weidevogelgebied of rustgebied voor ganzen ligt, leidt de voorgenomen ingreep niet tot vermindering van de oppervlakte kwaliteit of samenhang van de aanwezige natuur. De ligging van het plangebied ten opzichte van het Gelders Natuurnetwerk, weidevogelgebied en rustgebied voor ganzen staat de uitvoering van het plan niet in de weg. Een aanvullend 'Nee, tenzij-onderzoek' is derhalve niet noodzakelijk.

Natura 2000-gebied

Het besluitgebied ligt niet in een gebied dat in het kader van de Wet natuurbescherming aangewezen is. Natura 2000-gebieden ligt echter op slechts 150 meter afstand. Negatieve effecten van het plan op de instandhoudingsdoelstellingen van dit nabijgelegen Natura 2000-gebied als gevolg van stikstofdepositie kunnen op voorhand niet worden uitgesloten. Daarom wordt geadviseerd om een AERIUS-berekening uit te laten voeren. Deze berekening zal uitwijzen of stikstofdepositie als gevolg van het plan kan leiden tot negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van Lingedijk & Diefdijk-Zuid. Negatieve effecten van overige storingsfactoren op de instandhoudingsdoelstellingen van nabijgelegen Natura 2000-gebieden zijn niet te verwachten, waardoor het uitvoeren van een voortoets niet noodzakelijk is.

4.2 Soortenbescherming

Volgens de verspreidingsgegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna komen de beschermde soorten als bever, grote modderkruiper, heikikker, kamsalamander, rugstreeppad, verschillende vleermuizen en enkele vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten in de omgeving van het plangebied voor. Uit het uitgevoerde veldbezoek in het plangebied is duidelijk geworden dat essentiële elementen (zoals verblijf- of nestplaatsen) niet aanwezig zijn. Door de afwezigheid van geschikte locaties en/of habitatkenmerken kunnen deze beschermde soorten worden uitgesloten in het

plangebied. Nader onderzoek naar de aan- of afwezigheid van deze soorten is daarom niet noodzakelijk.

Wel is het advies met betrekking tot de rugstreeppad om tijdens de bouwperiode ondiepe poelen zo snel mogelijk te dempen en het terrein zo kort mogelijk braak te laten liggen. Als dit niet mogelijk is kan er ook voor gekozen worden een amfibiescherm rond het besluitgebied te plaatsen. Met beide methoden kan vestiging van de rugstreeppad worden voorkomen.

4.2.1 Broedperiode

Van alle van nature in Nederland in het wild levende vogels mag het nest tijdens het broeden (van start van nestbouw tot en met het uitvliegen van de jongen) niet worden beschadigd of vernield. De periode waarin de meeste vogelsoorten broeden, loopt globaal van half maart tot half augustus, maar ook broedgevallen buiten deze periode zijn gewoon beschermd.

Uit voorliggend onderzoek blijkt dat in en direct rond het plangebied vogels kunnen gaan broeden. Wij adviseren daarom om de geplande ruimtelijke ontwikkeling buiten de broedperiode te starten. Op deze manier worden geen in gebruik zijnde nesten beschadigd of vernield. Ook zullen vogels in en direct rond het plangebied geen nest bouwen, omdat te veel verstoring aanwezig is.

Indien de werkzaamheden echt in de broedperiode gestart moeten worden, is nader onderzoek naar broedende vogels noodzakelijk. Kort voor de start van de werkzaamheden dient dan door een ecooloog met kennis van vogels door middel van één veldbezoek onderzocht te worden of broedende vogels in en direct rond het plangebied aanwezig zijn. Als deze niet aanwezig zijn, kunnen de werkzaamheden starten. Als wel een broedende vogel aanwezig is, mogen de werkzaamheden niet starten. Er dient dan met een ecooloog met kennis van vogels naar een oplossing gezocht te worden.

4.2.2 Zorgplicht

Iedereen neemt voldoende zorg in acht voor alle natuur en in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving. Dit houdt in elk geval in dat iedereen die weet dat hij schade aan natuur gaat veroorzaken door een bepaalde handeling, hij deze handeling daarom niet uitvoert, of maatregelen neemt om schade aan de natuur door de handeling zoveel mogelijk te voorkomen. Probeer bijvoorbeeld bij de ruimtelijke ingreep zoveel mogelijk bomen, struiken en overig groen te behouden. Werken buiten de winterperiode voorkomt dat dieren die in winterrust zijn verstoord of gedood worden.

4.3 Bescherming houtopstanden

Bij deze ruimtelijke ontwikkeling wordt geen houtopstand geveld waarop de regels van de Wet natuurbescherming van toepassing zijn. De bescherming van houtopstanden vormt dan ook geen beperking voor de beoogde ruimtelijke ontwikkeling.

4.4 Vervolgstappen

- Uitvoeren nader onderzoek Groene Ontwikkelingszone;
- Uitvoeren aanvullende AERIUS berekening;
- Houd rekening met broedende vogels;
- Houd rekening met de zorgplicht.

4.5 Vrijblijvende aanbevelingen

Naast de consequenties die voortkomen uit de Wet natuurbescherming is ook een aantal vrijblijvende aanbevelingen te doen ten aanzien van de inrichting van het plan-gebied, zoals:

- voor vleermuizen zouden open stootvoegen aangebracht kunnen worden in muren, of vleermuiskasten kunnen worden geplaatst in de spouw of tegen de muur op >2,5 meter hoogte in nieuw te realiseren woningen.
- als er zolders of vlierungen worden aangelegd, zouden deze niet helemaal geïso-leerd kunnen worden. Hierdoor worden de zolders mogelijk een geschikt verblijf voor vleermuizen.
- het planten van bomen en struwelen voor vogels en vleermuizen verdient aanbe-veling. Het beste zijn, ecologisch gezien, inheemse bes- en bloemdragende strui-ken en planten.
- er kunnen nestpannen of neststenen worden aangebracht ten behoeve van huis-mussen en gierzwaluwen. Deze beschermde soorten verliezen steeds meer nest-mogelijkheden.

Bijlage 1: Geraadpleegde literatuur

Lenders, A., Marijnissen, C., Felix, R. 1993. Waarnemen en herkennen van Amfibieën en Reptielen in het veld, stichting RAVON, Nijmegen.

Netwerk Groene Bureaus, Gegevensautoriteit Natuur, Zoogdiervereniging. 2017. Vleermuisprotocol 2017.

Ministerie EZLI. 2012. Memorie van toelichting bij Wet natuurbescherming. Kamerstuk.

Ministerie EZ. 2015. Memorie van antwoord bij Wet natuurbescherming. Kamerstuk Eerste Kamer der Staten-Generaal.

SAB, 2017. Stedenbouwkundige verkenning brede school en woningen te Spijk. Projectnummer 170406. SAB, Arnhem.

Van der Meijden, R. 2005. Heukels' Flora van Nederland, Wolters Noordhoff, Groningen/Houten.

Van Diepenbeek, A. 1999. Veldgids Diersporen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Van Uchelen, E. 2006. Praktisch natuurbeheer: amfibieën en reptielen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.

www.aerius.nl

www.gelderland.nl

www.ndff.nl

www.ravon.nl

www.rijksoverheid.nl

www.stowa.nl

www.synbiosys.alterra.nl

www.telmee.nl

www.vogelbescherming.nl

www.zoogdiervereniging.nl